

RDEČI PRAPOR

Izhaja v Ljubljani vsak
torek, četrtek in soboto.

Naročnina za avstro-ogrske kraje
za celo leto 14 K, za pol leta 7 K;
za četrt leta 3-50 K, mesečno 1.20 K.
za Nemčijo za pol leta 7-90, za četrt
leta 4 K; za Ameriko za pol leta
9-50 K za četrt leta 4-80 K

Prejemna številka 18 v.

Reklamacije so poštne proste.
Nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo.
Inserati: Enostopna peti-vrstica
(širina 88 mm) za enkrat 20 vin-
večkrat po dogovoru.

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

83. številka

V Ljubljani, v četrtek, dne 14. julija 1910.

Leto XIII.

NASLOVA: Za dopise in rokopise za list: Uredništvo
„Rdečega Prapora“, Ljubljana. — Za denarne pošiljave
naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravištvu
„Rdečega Prapora“, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/II.

Občinske volitve v Nabrežini.

(„Zmaga“ liberalno-klerikalno-italijanske koalicije. — Khuenov volilni sistem. — Ljudska demonstracija za splošno volilno pravico.)

Zadnji teden so bile v Nabrežini občinske volitve, pri katerih je „zmaga“ liberalna stranka s pomočjo klerikalne in italijansko-nacionalne proti delavsko-kmečki listi. Te volitve so za politično moralo na Goriškem tako značilne, da jih je treba nekoliko opisati, da nam seveda prostor ne dovoljuje, da bi približno vse važne in zanimive dogodke, ki bi jasno pokazali, da so enake volitve mogoče edino še na Gališkem in Ogrskem.

Naši kandidati so dobili 109, združeni nasprotniki pa 170. V Nabrežini sami smo mi dobili 100 glasov, nasprotniki pa 60. Vse ostale glasove so nabrali po okolici s pomočjo vina in denarja. Pri volitvi je bilo uničenih več naših glasov, a živ krst ne ve, zakaj. V vseh treh razredih je torej izvoljenih 21 liberalcev in klerikalcev ter trije italijanski nacionalci, na čelu jim znani irredentist Faidutti.

Lahko se reče, da ni boj med liberalci in klerikalci nikjer tako strupen, kakor na Goriškem. Spomniti se je treba le na zadnjo in predzadnjo deželnozborske volitve, na razveljavljanje liberalnih mandatov, na nenaravne koalicije v deželni zbor, na pisavo „Soče“ in „Gorice“. A glejte! Vsa ta nasprotja se razblinijo kakor pene v zraku, čim gre za boj proti delavstvu. Pes in mačka sta takoj najboljša prijatelja, ves liberalizem in klerikalizem se zlije v enotno blato, čim zadoni socialistična beseda.

Vendar ne bi bila vsa protinaravna zveza pomagala nasprotnikom, če bi se volitve pošteno vršile. Ampak pri teh volitvah ni zmaga nobena stranka, temveč skrajna korupcija, za katero naši dični nasprotniki lahko zahtevajo patent. Ne le, da se je za volitve pilo in jedlo, kolikor se je le moglo. V treh gostilnah v Nabrežini ni bilo treba štiri dni nič plačati ne za jed, ne za pijačo. Povrh pa je bilo še denarja, da se poveča čistost volitev. Pripoveduje se, da so nasprotniki potrošili 3000 kron, dočim je naša stranka opravila vso agitacijo z 20 kronami. Največ glasov so nasprotniki dobili s pooblastili; vsak njihovih agitatorjev je glasoval z dvema ali s tremi pooblastili. Neki vpokojeni žandar Metlikovič, ki sploh nima volilne pravice, je glasoval kar dvakrat.

Posebno poglavje pri teh volitvah se tiče žandarjev in sežanskega okrajnega glavarja. Ta gospod je častni občan nabrežinski in je tako pozabil na svojo dolžnost nepristranosti, da je vodil vso agitacijo za nasprotnike. Žandarji so postopali škandalozno in naravnost teroristično, posebno pred volilnim lokalom. Dočim se je naši stranki prepovedalo agitirati na trgu, so nasprotniki svobodno agitirali na stopnicah volilnega lokala, lahko so hodili noter in ven, menjavali volilcem listke in uganjali vsakovrstne sleparije. Protestirali smo proti taki pravici, pomagalo pa ni nič.

Ob 4. popoldne bi se bila morala zapreti vrata volilnega lokala. Ali ker so nasprotniki vedeli, da imajo še volilce zunaj, niso storili tega. Eden naših sodrugov je opozoril na to nepoštevost in zahteval, da se zapro vrata. Kaj

se zgodi? Pristopil je žandar, nastavljal mu bajonet in ga po sili odstranil. Ko so se potem vrata zaprla, so morali volilci čakati, da pridejo na vrsto. Eden naših sodrugov je za trenotek odstopil, da bi šel na stranišče, ker ga notri ni. Ko se je vrnil in hotel zopet vrniti, ga je žandar zgrabil za prsi in ga pahnjal proč.

Vse to se je vršilo sistematično in to pristranost opazujemo že nekaj časa. Odkar je sežanski glavar častni občan nabrežinski, je liberalni kliki dovoljeno vse. Noben protest ne pomaga, za vsako upravičeno zahtevo so v Sežani gluha ušesa in zdaj je že jasno, da se bo treba obrniti drugam, odkoder se bo morda sežanskemu paši dopovedalo, da je njegova prva dolžnost spoštovati in varovati zakon in deliti pravico vsem enako.

Ko so delavci ob 8. zvečer izvedeli rezultat volitev, so spontano priredili velikansko demonstracijo z godbo na čelu. Udeležilo se je staro in mlado, moški in ženske; vse je bilo razburjeno do skrajnosti, vse je hrupno protestiralo proti volilnim sleparijam in proti terorizmu kamoristov. Temu protestu pa se je pridružila glasna manifestacija za splošno volilno pravico za občino.

Pomembno je, da se niso žandarji pri demonstraciji niti zgenili. Predobro so opazili, da bi bil njihov nastop v tem trenutku kakor olje v ogenj, kajti množica je bila nepopisno razburjena. Le neki pijani občinski odbornik je hujskal žandarje: Ustavite jih! Zakaj imate bajonete? i. t. d. Mož bi bil pač rad videl, da bi bila kri krstila sleparijo. Nekemu drugemu obč. odborniku se je očitalo, da se je jedlo in pilo za volitve; cinično je odgovoril: Naj se je, saj boste plačali vi, ne pa mi! — Ta mož je že prej dejal, da pojde tistih 3000 kron, ki so jih razsipali za volitve, na občinske stroške.

Omeniti moramo še, da sta med izvoljenimi predsednik in podpredsednik klerikalnega društva in več takih korifej.

Tako so se torej končale te žalostne volitve. Nam so pa vendar rodile koristen nauk. Prvič so nam pokazale, da je v Nabrežini velika večina našega mnjenja in če so liberalni gospodje hoteli zmagati, so se morali združiti s klerikalci in italijanskimi nacionalisti ter pokupiti vse okoličanske glasove. Kdor še ni vedel, so mu pa te volitve pokazale, koliko je vredno tisto frazerstvo o narodnosti in o veri, s katero slepe liberalci in klerikalci ljudstvo. Nas hočejo razdruževati s temi zlaganimi frazami. Nam se očita kot smrten greh, če se hočemo združiti s sodelovalci drugih narodov, ki so nam pravični. Nič pa ne de, če se oni družijo z najhujšimi sovražniki našega naroda kakor s Favetijem in drugimi ter jih celo volijo v občinski odbor!

Ej, narodnjaški patroni Gabršček, Mandič, Rybář e tutti quanti. — Kje ste!? Zgovorni listi à la „Edinost“, „Soča“ i. t. d. — Kje ste, da nimate besedico o teh volitvah? — Krasno narodnjaštvo! Pošteno narodnjaštvo!

Na Dunaju obstruirajo italijansko univerzo, v Nabrežini paktirajo z italijanskimi kamoristi! Danes ustanavljajo Caharija in tovariši Cirilmetodovo družbo, jutri podpirajo Lego nazionale!

Ali Vas nič ni sram, narodnjakarska gospoda? Ali se še upate stopiti pred nas s svojim narodnjaštvom? Fej! Hinavci!

Vi pa, delavci in kmetje, spoznavajte in združite se še tesneje pod našo zastavo, ki gre neustrašeno dalje po svoji poti do novih bojev. Pogum — in zmaga bo Vaša!

Slovanski kongres.

Zivahno je bilo zadnji teden v Sofiji. Zboroval je takozvani vseslovanski kongres in ta prilika se je porabila za uprizoritev še drugih sestankov: Slovanskih časnikarjev, slovanskih zdravnikov, Sokolov i. t. d. Pri takih priredbah je vedno mnogo zastav, živio-klici i. t. d. O takem teatru poroča tudi vse časopise. In prireditelji so vedno lahko zadovoljni, kajti zbudili so veliko pozornost.

Če bi se imelo soditi po zunanjem efektu, bi bili tudi aranžerji sofjskega vseslovanskega kongresa lahko zadovoljni. In če bi se smelo verjeti našemu „patriotičnemu“ časopisu, bi se moral pripisovati kongresu, ki se je v nedeljo zaključil, velikanski uspeh. Slika, ki jo kažejo naši narodnjaki, se pa ne vjema z resnico in sedaj, ko je spektakel pri kraju, se bo pač smelo povedati, kako se je svetu sipal pesek v oči.

Nam ne gre za to, da bi enostavno smešili stvar, katere se nismo udeležili in prav nič ne dvomimo, da so bili med člani tega kongresa navdušeni idealisti, ljudje, ki so prepričani, da je imel zbor najčistejše namene, učenjaki, ki se bavijo s svojo znanostjo, pa jim je politika kakor deveta dežela. Ampak to so bile izjeme. V celoti je bil drugi vseslovanski kongres prav tako komedijski kakor prvi in vse takozvano novoslovanstvo se ni pokazalo niti za dlako boljše od nekdanjega panslavizma.

Na kongresu se je mnogo govorilo o novoslovanstvu. Raztolmačil pa ga ni še nihče in do današnjega dneva še nihče ni razložil njegovih namenov. To pa bi bilo najvažnejše. Seveda je logična ničla, katero zavija frazasta gostobesednost, razumljiva, ker je ves neoslavizem prikazon brez vsebine.

Kolovodje vseslovanskega gibanja postavljajo svoje stavbo na fundament, ki obstoja le v njihovi fantaziji. Največji utopisti med njimi razglashajo, da so vsi Slovani en narod, zmernejši pa trdijo, da so razlike med slovanskimi narodi tako malenkostne kakor med nobenimi drugimi narodi. Da bi dokazali te trditve, pripovedujejo nadalje, da se vsi Slovani, četudi govori vsak svoj jezik, razumejo med seboj brez tolmača.

Vse to je neresnično. Slovani se med seboj ne razlikujejo nič manj nego posamezna romanska ali germanska plemena. Razlika ne tiči samo v jeziku, temveč v vseh tistih znakih, ki dajejo posameznim skupinam posebnost. Kakor se umetno konstruirajo razna nasprotja med slovanskimi in neslovanskimi narodi, tako se umetno konstruirajo vezi med posameznimi slovanskimi plemeni, ki naj bi združile vse skupaj v enoto.

Na katerem polju pa naj se pravzaprav urea niti to legendarno novoslovanstvo?

Na političnem? Kdor nima mreke na očeh, mora takoj spoznati, da je to popolnoma nemogoče. Slovani ne živijo geografsko na enotnem, le državno razdeljenem ozemlju, tako da bi bilo treba le z veliko krvavo vojno porušiti nekoliko držav, pa bi se lahko ustanovila nova, celotna slovanska država. Da bi se mogel doseči tak utopični cilj, bi morali Slovani popolnoma razgoltniti, uničiti ali pa slavizirati celo armado Nemcev, Madžarov, Rumunov i. t. d., ki pa doslej ne kažejo nič manj narodne zavednosti kakor Slovani. Ne glede na to

da bi tudi tedaj še ne bilo enotnega Slovanstva, ampak le skupina različnih, zelo različnih slovan-skih plemen.

Gotovo je, da sanjajo na Rusi m še danes nekateri norci o takem smotru slovanstva. V njih-ovih glavah ni novoslovanstvo nič drugega kakor panrusizem in ta je reakcionaren do kosti, absolu-tističen, tiranski. To bi bil slavizem carjevega krv-nika. Ampak tak »ideal« nima niti med Rusi dovolj pristavev, kaj šele med drugimi slovan-skimi narodi!

Tudi na jezikovnem in književnem polju je slovan-ske uniformiranje nemogoče. Tista pravljica, kako da razume Slovan Slovana, je postala že sleparska. Obžalovanja vredno je pač, da se cepijo tako sorodni jeziki kakor češki in slovaški, veliko-ruski in maloruski, obžalovanja vredna je naša jugoslovan-ska razcepljenost. Mogoče je, da bo po-treba in velika sorodnost v zvezi z naravnimi pogoji bližanja tu še kaj popravila, ampak velike slovan-ske skupine so že tako jezikovno različne, imajo tako bogate literature in se tako samostojno razvijajo, da se more le na luni sanjati o njih popolni jezikovni združitvi.

Znanost je, kakor umetnost, mednarodna in od nobenega kongresa se ne bo dala vkovati v nacionalistne verige. Kakor ne more biti mate-matika ne katoliška, ne pravoslavna, tako ne more biti fizika ali medicina ne slovan, skane germanska, ampak mora biti znanstvena.

Gospodarstvo pa tudi dandanes ne pozna na-rodnosti, ampak kapital in delo. Med tema dvema faktorjema je v naši dobi boj, v slovan-skem svetu prav tako kakor povsod.

Kje je torej podlaga in kje je cilj novoslo-vanstva? Tam gori v zraku, kamor ne pride ne Zeppelinov zrakoplov, ne Bleriotov letalni stroj.

Če odstejemo zanešenjake, ki sploh ne žive na trdih zemeljskih tleh, morajo besedaiki novo-slovanstva vedeti, da je njihov nastop komedijski. Voditelji gibanja imajo pač svoje namene, toda to so njihovi nameni, ne pa nameni slovan-skih narodov.

In kongres sam je pokazal, da nima pravice govoriti v imenu slovan-skih narodov ali pa slovan-skih duhov. Udeležilo se ga ni slovanstvo, temveč ljudje, ki so si sami dali mandate in niso imeli pravice govoriti v katerikoli drugem kakor svo-jem imenu. Poljaki so ostali doma. Da ni socialna demokracija imela nič opraviti s tem kongresom, se razume. Ampak tudi iz meščanskih krogov, iz takih, katerim tudi narodnjaki ne morejo oprekati slovanstva, so prisli protesti. Kar ima na Ruskem količkej svobodnega mišljenja, je odklonilo udeležbo na tem zboru in moške, ki jih sicer tudi naši na-rodnjaki čislajo, so izjavljali, da vidijo v kongresu priredbo ruske reakcije. In temu je bila komedija res najbolj podobna.

Politični odsevi.

* **Ogrski državni zbor** nadaljuje razpravo o adresi. Vsi opozicionalni govorniki očitajo vladi, da je nepostavljeno in nasilno vodila volitve.

* **Političen dvoboj** sta imela veliki župan maros-tordaške županije Erösdy in poslanec Fer-dinand Urbanecy, ki je Erösdyja v neki in-terpelaciji v državnem zboru razžalil.

* **Katoliški nadškof dr. Varony** je v svojem pastirskem listu razglasil takozvano boromejsko encikliko. V državnem zboru se je radi tega vlo-žila interpelacija. Khuen Hedervary je izjavil, da še ni poučen, če se je enciklika res razglasila; če pa se je, ne bo vlada molčala.

* **Španski ministri** predsednik Canalejas se je z ostalimi ministri posvetoval o zadnjem papeževem protestu. Vatikan namreč trdi, da vlada ne bi bila smela prepovedati ustanavljanja in naseljevanja novih meniških in nunskih redov brez sporazuma s papežem. Rimske skrbi na Španskem so, kakor se vidi, oddnedodne večje.

* **Virilisti v bosanskem deželnom zboru** Kakor znano, je bosanski deželni zbor sklenil, da se virilisti sicer člani dež. zbora, a ne poslanci. Vseled tega se jim niso diete izplačale. Virilisti na-meravajo zadevo rešiti petom sodnije.

* **Z rumunsko-ruske meje.** V distriktu Doro-hoj na ruski meji je na straži stoječi ruski vojak (na ruski strani reke Prut) ustrelil nekega rumun-skega kmeta.

* **Ženska volilna pravica na Angleškem.** Končno bodo dobile tudi ženske na Angleškem vo-lilno pravico v parlament, sicer ne vse, ampak same one, ki imajo že dozdaj volilno pravico v občinah in grofijah svetih. S tem bi bila seveda velika večina žensk še vedno izključena od volilne pravice, vendar bi morda to pomenilo prvi korak k splošni ženski volilni pravici od damske volilne pravice.

Domače vesti.

Ljubljanske vesti.

Sodrug v Ljubljani in okolici!

V soboto 23. julija okoli polnoči odpelje v Trst poseben vlak, za katerega so cene izdatno znižane. Vožnja v III. razredu v Trst in nazaj stane samo 4 K 80 vin.; z režijskim prispevkom vred 6 K 30 vin. Kdor se misli pridružiti, pa se še ni priglasi, naj to stori čim prej ter tako odboru olajša delo. Legitimacija za izlet se dobi v društveni pi-sarni »Vzajemnosti« ter v vseh prodajalnah »Kon-sumnega društva za Ljubljano in okolico«. Vozni listi se bodo prihodnji teden izdajali v društveni pisarni ter pred odhodom vlaka na južnem kelo-dvoru za legitimacije. Kdor se ne bo pravočasno priglasi, utegne priti v položaj, da se ne bo mogel udeležiti izleta, ker je število vozniških listov omejeno in se jih bo moglo oddati le toliko, kolikor bo pravočasno naročenih in plačanih. Sodrug, ki se žele pridružiti na izvenljubljanskih, postajah naj vposlije takoj priglase in tudi denar, da bo mo-gel ukreniti, da se bo vlak na dotičnih postajah ustavil. Ker ima priredba pomen, da se manifestira za delavsko solidarnost, je pričakovati, da se bodo sodrugi drage volje odzvali ter se v kar največjem številu udeležili izleta.

— **Zaradi popačenih klobas** je pri ljubljanskem sodišču obsojen fabrikant Andrejto na 300 kron globe, oziroma na mesec dni zapore. Andrejto se-veda ne pojde jest ričeta, ampak bo odrinil tistih 300 kronic, ki so itak le majhen delež onih tiso-čakov, katere je »zaslužil« s svojimi imenitnimi klo-basami. Pri sodišču se je dognalo, da so bile klo-base pomešane z moko, kar je prepovedano, ker se moka v gotovih klobasah rabi le zato, da se ne razpade pokvarjeno meso, iz katerih so izdelane. Hrenovka ali safalada, v kateri je moka, je vedno sumljiva. Če so se v Andrejtovi tovarni še na drug način falsificirala živila, se ni dognalo in menda tudi ne preiskovalo. Upamo pa, da se bo pre-iskovanje živil v Ljubljani izza te razprave posvečevalo več pozornosti kakor doslej; kajti gotovo je, da ni Ljubljana v tem oziru nič boljše od drugih mest. Pred par leti je »Rileci Prapor« poročal o sumljivem transportu nekega erkajočega konja; kolikor nam je znano, ni bilo takrat nobene preiskave, prav lahko pa je mogoče, da so tudi takrat Ljubljancani pojedli mrho. Sicer pa klobase niso edini objekt, ki se priporoča pažnji tržnega nadzornistva. Kdor živi od profita, mu je po navadi lastni žep bližji od zdravja in dobrega teka prebivalcev.

— **Poslanec Hribar** je imel v nedeljo shod liberalnih volilcev v »Mestnem Domu«. Imel je lepo pripravljen govor, ki pa ni povedal nič novega. Ker so se liberalci, čeprav s kislimi obrasi, udeležili klerikalne obstrukcije, jo je moral zagovarjati tudi Hribar, ki je bil v nedeljo sploh ves poln sloge. Tudi on je po klerikalnem predpisu govoril o uspehu opozicije; dokazati seveda ni mogel, kar se ne da dokazati. Liberalni gardi pa itak ne gre za dokaze. Od mladih nog so jo pitali s frazami, kaj čuda, da zdaj želodec ne more prebavljati no-bene druge hrane? Ker je bila Hribarjeva govo-ranca pusta in ker sploh ni mogla biti drugačna, sta dva druga gospoda skrbela, da bi postal shod zanimivejši. Dr. Triller si je izposodil zaletelo Tavčarjevo frazo, da »Ljubljana ne more in neče živeti brez Hribarja«. Kdaj mu je neki »Ljubljana« povedala to? Dr. Triller je v svojih govorih od nekdaj rad poetičen, ampak take trope nise več pesniške, temveč spadajo bolj v zdravnikov delo-krog. Slovenski narod nima več Trubarja, nima Prešerna, nima Bleiweis, nima Jurčiča, nima še marsikaterega družega, ki si je pridobil skoraj to-liko zaslug zanj kakor Hribar; in vendar živi. V zgodovini bi bilo seveda nekaj prav posebnega, če bi naši otroci ali vnuki izvršili samomor en masse, kadar odda svojo vizitnico pri sedanjem županu tisti gost, ki obišče prejalistej vsakega človeka izvzema svetega Elija? Zanimaj pa tudi Hribarju najvišjo starost, ampak za slavo splošnega prosto-voljnega pogina se bo najbrže tudi Ljubljana lepo zahvalila. Interesantno na tem shodu pa je bilo tudi to, da je dr. Kokač predlagal zahvalo vsem jugoslovan-skim poslancom, torej tudi klerikalnim, o katerih sicer liberalci vedno pripovedujejo, da strupe slovenski narod, in dalmatinskim, ki neprenehoma lažijo okrog Biernitha in mu pri vsakem glasovanju pomagajo s tem, da odhajajo iz zbornice. Mili bog! Če zaslužijo klerikalci tako hvalo iz liberalnih ust, čemu pa tedaj sploh nasprotja med liberalci in klerikalci? Kar je bog zvezal, naj ne ločijo ljudje.

— **Klerikalna »Naša straža«**, po domače mežnar-ska vahita, je v nedeljo paradržala v Unionu. Zbrali pa so le manjši bogovi, visoke glave a la Susteršič niso imele časa, da bi bile vabljene Union. Zato pa so bili tam glasnejši tisti, ki so prišli. Eden med njimi je bil slaven Gostinčar, ka-teremu so kadili kakor škofu na procesiji. To ga je tako navdušilo, da se je sam zakadil v socialno demokracijo. Vsem sodrugom torej javljamo žalostno vest, da jih ni več. Gromovnik Gostinčar je uničil svo socialno demokracijo, noben repak ni ostal. E, e, Gostinčar ima jezik, to je dokazal. Ampak za pohru-tanje socialne demokracije bi vendar bilo treba ne-kaj več. Če bi mož poznal le nekoliko sadja s

cialno-demokracičnega drevja, se je bati, da bi ga rdeče sadje premočno tiščalo v želodcu.

Goriške vesti.

— **Izlet v Trst.** Sodrug, ki se še niso pri-glasili za izlet v Trst, naj to store nemudoma. Oglasijo se lahko pri svojih zaupnikih. Plačati je treba krono vpisnine. Sodrug iz zunanjih krajev, kjer ni organizacij, se lahko zglaše pri tajništvu v Gorici, Via Tre Re 16, najpozneje do 21. t. m.

— **Delavska organizacija v Pevmi.** Sicer ni naša navada, na dolgo opisavati veselice in jih všteti med strankine uspehe, kakor delajo naši liberalni in klerikalni nasprotniki. Izpogovoriti hočemo o nedeljski veselici le zato, ker je do dobrega zmešala možgane klerikalcem in libe-ralcem. Na Goriškem se ni še proti nobeni ve-selici toliko intrigiralo kakor proti nedeljski. Na-peli so sploh vse strune, da bi ugonobili mlado delavsko organizacijo v Pevmi. Teroristično so vplivali na starše članov in članic, da bi jih spravi-li iz društva. Pa jim vse nič ne pomaga. Naši mladeniči in dekleta so ostali trdni. Potem se je pevmanski kurat postavil na noge. Ko ni ostalo nasprotnikom nobeno drugo sredstvo, so začeli agitirati med svojimi pristaši, da naj bojkotirajo veselico. Pa s tem niso dosegli nič drugega, kakor da ni bilo na veselici liberalcev in kleri-kalcev, tem številnejša pa je bila udeležba so-cialnih demokratov. Nekoliko zabave je bilo tudi izven programa. Prvi komični prizor je povzročil gospod kurat. Sodrug iz Podgore, katerim so se pridružili še nekateri drugi, so prišli korporativno z godbo na čelu v Pevmo. Ker je veselčni prostor blizu cerkve, so morali mimo cerkve, ne sluteč, da je notri pridiga. Ker so le mimo ko-rakali, ne more niti najstrožja sodba trditi, da bi bili koga motili. Ampak gospod kurat je imel takoj povod. Tak kakršen je bil, v pridigarskem ornatu, je prihitel dol in začel delavce obkladati z vsakovrstnimi psovkami. Misli je menda, da ima pred seboj kakšne hribovske klerikalce ali pa strahopetne liberalce, katerim bo imponiral, če pravi, da je prihitel naravnost s prižnice. No, mož se je zmotil, kajti socialisti se ne dajo kar tako ustrašiti, ampak so mu povedali, kar je bilo treba, v obraz, tako da jo je z dolgim nosom odkuril. Da je potem na prižnici rohnel zoper socialiste, se razume. Med tem je prihajala sku-pina za skupino; posebno moramo omeniti mla-deniški odsek iz Vrtojbe, ki je pripeljal kar 60 svojih članov. Ob 4. je bilo že zbranih nad 200 mladeničev in deklet, katerim se je pridružila družba starejših sodrugov, da se povesele z mla-dino. Sodrug Etbin Kristan je imel slavnosten govor in je z navdušenimi besedami spodbujal mladino na vstrajno delo za svojo organizacijo in izobrazbo. Ves govor so spremljali burni aplavzi, potem pa je godba zaigrala delavsko himno in na to se je pričela veselica. Nastopala sta pevka zbor iz Pevme in Podgore, ki sta svojo nalogo pod spretnim vodstvom prav dobro izvršila. Naši mladi diletantje so se postavili z dvema šaloigrami, kateri so z ozirom na prvi nastop dobro izvršili. Potem je mladina plesala, vmes pa je funkcionirala šaljiva pošta. Pozno zvečer se je veselica zaključila v najlepšem redu. Pevmanski sodrug so z uspehom lahko popol-noma zadovoljni. Vspodbuja pa naj jih na novo delo tudi na resnem polju.

— **Pri srečkanju v Pevmi** so dobili dobitke številke 112, 165 in 247. Kdor jih ima, naj pride po dobitke do nedelje, 17. t. m. Če se ne pride do tega dne ponje, ostanejo dobitki društvu. Oglasiti se je v Pevmi v društvenih prostorih.

— **Zopet smo se zamerili** gospodom libe-ralcem in klerikalcem radi veselice in plesov. Ker smo na mladeniškem shodu kritizirali veselice in plese, ki jih prirejajo nasprotniki, nam očitajo, da ne delamo nič drugega kakor oni. Gospodje so kratkih misli, pa jim je zato težko zameriti, da se motijo. Kdo bi jim dopovedal, da je med ve-selico in veselico ter med namenom in namenom razlika? Že davno smo povedali, da ne branimo nikomur veselja. Ne maramo čemerne mladine, ampak živo jo želimo. Toda veselica ne sme biti vsakdanji kruh, temveč le poslastica. Veselica ne sme biti, da mladina zapija svoj razum, temveč da se razvedri. Veselice ne smejo biti limanice politične agitacije, temveč sredstvo, ki olajšuje in pospešuje izobrazbo. To vse bi bili cenjeni gospodje nasprotniki lahko izvedeli, če bi bili po-slušali, kaj je povedal sodrug Etbin Kristan v nedeljo na pevmanski veselici. Ampak če se go-spodje vsaj ne bi smešili! V soboto trdi »Soča«, da je proti javnim plesom. V isti številki objavlja skoraj pol strani javnih plesov in dela reklamo-zanje. Ali ne bi bilo bolje molčati, pa se ne bla-mirati?

— **Mladeniški odsek v Vrtojbi** si je usta-novil v kratkem času, odkar obstoja, svoj pevski zbor in bo tudi že dne 24. t. m. nastopil v Trstu. Odbor mladinskega odseka je tudi sklenil ustanoviti knjižnico, da bo imela ukaželjna mla-dina čim več sredstev za izobrazbo. Odbor prosi vse prijatelje mladine, ki imajo kaj knjig odveč, da bi jih darovali mladinskemu odseku.

— **Podgorški narodnjaki** ne vedo več, na kakšen način rešavati narod in od časa do časa jim

pride kaj novega v glavo, kar bi bilo kos «narodnega dela». Tako so n. pr. na predvečer slovanskih blagovestnikov resili kos naloge s kresovi, umetnimi ognji, streli, bakljadami in kričanjem in na ta način proslavili dan, ki je baje za slov. narod velikega pomena. Pa našim «odrešenikom» se je zdelo premalo zažiganje kresov, umetnih ognjev i. t. d. in mislili so si: Kaj, ali ne izpijemo lahko par litrov na čast našim prvoboriteljem? In zbrali so se v neki gostilni in pili tako, da so postali «narodno pijani». Seveda ni zadostovalo «rujnega briskega» treba je bilo še dopjona vermoutha povihu in neki udeležnik «narodne fraje» nam je povedal, da niso mogli vsega popiti in je on nesel domov pol dopjona, da si ogreje dušo drugi dan. Da so take prireditve pri naših narodnjarih podedovan greh, je že stara resnica, ampak nekaj drugega je, kar se pri teh ljudeh vedno opazuje. Vsako leto namreč ti mandeljci fehtarijo po Podgori in z demarjem, ki ga naberejo, plačujejo umetne ognje, balončke i. t. d. Mi ne maramo seveda delati tem ljudem kontrole, svetujemo jim samo, naj nabirajo denar tam, kjer vedo, da ga je dosti in naj se ne jezijo, če jim ga nočejo dati kak revež, ki se trudi ves dan za lastne, najskrajnejše potrebe. In denar, ki ga trosijo za tako nepotrebne reči, jim svetujemo obrniti v druge koristnejše namene. In namesto da pošiljajo nedolžne otroke, ki so komaj prišli k pameti, kričati po vasi (med enajsto in dvanajsto uro ponoči), naj jih uče kaj drugega in ne korumpirati mladino že v nežni mladosti. Naši narodnjakari čutijo tudi, da jim še nekaj manjka in to je — sokolski odsek. Slišali smo namreč, da bodo imeli te dni ustanovni shod. Da bode iz te moke kaj kruha, je zelo dvomljivo, kajti še tiste reyno «Pevsko in tamburaško društvo» niso v stanu vzdrževati pri vsem tem, da ga je občina podpirala in pred dvema leti olajšala obč. blagajno za 300 kron. No, naši «patres patriae» so zelo dobre duše in najbrže se dobi kdo, ki bo na kakšni obč. seji prosil podpore za Sokola. Ampak tudi mi bomo blizu in ker se sliši, da bo imel Sokol podpore — čeprav se dozdaj ne ve, odkod — hočemo z vso pozornostjo stvar opazovati. Rekli smo, da je dvomljivo, ali bode s tem Sokolom kaj. Mi smo namreč tega mnenja: V začetku se zberejo, za nekaj časa priredijo kak izlet sokolske župe, iz župe postane močnik, ta se skisa in podgorski narodnjaki bodo šli zopet dober korak — nazaj. In preden mine leto, bo treba položiti «venec slave» na krsto Sokola. Na zdar!

Sodrugi na Goriškem!

Širlite „Rdeči Prapor“ in agitirajte zarj! „Rdeči Prapor“ je edino slovensko glasilo! Nabirajte nove narodnike in prispevke za tiskovni sklad! Naša parola mora biti: Vsak socialist mora biti narodnik „Rdečega Prapora“.

Tržaške vesti.

— Izlet ljubljanskih in goriških sodrugov v Trst je zbudil v lukajskih socialno-demokratskih krogih veliko zanimanje. Odbor, ki vodi priprave za sprejem, pridno dela, pa tudi med sodrugi sploh se opazuje živahno gibanje, tako da smo že danes lahko pričakovali, da bomo imeli dne 24. t. m. v Trstu jako lepo delavsko manifestacijo. Pripravljalni odbor prosi vse sodruge, naj ga tudi nadalje podpirajo v vsakem oziru; zlasti naj razvijejo čim marljivejšo agitacijo, da bo udeležba pri sprejemu gostov in na popoldanski ljudski veselici častna. Pokažemo svojim sodrugom s Kranjskega in Goriškega, da znamo ceniti njihov obisk in da ne smatramo njihovega izleta za navadno ubijanje časa, temveč za važno sredstvo vzajemnega spoznavanja in zbližanja, za sredstvo delavske solidarnosti, ki nam je v boju neobhodno potrebna. Sodrugi, pomagajte vsi, da bo nastop Tržčanov ta dan časten!

Štajerske vesti.

— Železniška nesreča. V Laskem trgu je povozil v torek tovorni vlak nekega izprevoznika. Težko ranjenega moža so spravili v celjsko bolnišnico.

Koroške vesti.

— Če se gre na božjo pot. Iz Zabnice poročajo 4. t. m.: Na potu s Sv. Visarij je padel neki romar z Jesenic na Kranjskem tako nesrečno na glavo, da je obležal pri priči mrtve. Dognalo se je, da mu je srce vsled preobilo zavzete pijače otrpnilo. Nesrečnež zapušča vdovo s 3 malimi otroci.

Dnevne vesti.

x «Svobodna šola» in upravno sodišče. Zadnji teden je upravno sodišče razglasilo razsodbo v zadevi pritožbe društva «Svobodna šola» proti razsodbi naučnega ministrstva z dne 24. junija t. l., ki je potrdilo sklep drž. šol. sveta, da mora društvo, ako se hoče izogniti splošni prepovedi pouka na svojih šolah doprinesiti dokazi, da je pristojna cerkvena oblast, oziroma verska družba potrdila naznanjene ji učitelje za verski pouk, oziroma da je društvo tozadevno storilo potrebne korake. Upravno sodišče je pritožbo društva zavrnilo. Raz-

sodba upravnega sodišča je v marsikaterem oziru zanimiva. Tako n. pr. pravi upravno sodišče, da je nazor naučnega ministrstva, češ, da se sme na šolah društva navtavi kot veroučitelj samo tisti, ki ga verska oblast spozna za to sposobnega, napačen. Dalje je izreklo naučno ministrstvo, da mora ustanovitelj zasebne šole še pred otvoritvijo šole doprinesiti dokaz, da se je glede verouka spoznaval s cerkveno višjo oblastjo. Tudi ta nazor je spoznalo upravno sodišče za napačen. Pač pa je zavrnilo upravno sodišče pritožbo društva iz sledečih razlogov: «Glasom zakona iz l. 1868. ima cerkev, oziroma verska družba na vseh, torej tudi zasebnih šolah, pravico do verouka. Zato vzdrževatelj šole ni upravičen, čisto enostavno ignorirati to pravico cerkve za poučevanje verouka (!), ampak se mora prej prepričati, ali je cerkev pri volji, te pravice se tudi posluževati ali ne. Šele če tega noče, sme pa vzdrževatelj šole poučevati verouk od posvetnih učiteljev. Vzdrževatelj šole mora torej svoj namen verski oblasti naznaniti, in šele, če ta ne pošlje nikakega veroučitelja, ga lahko nastavi on sam. Društvo «S. š.» pa je dolžnosti ni izpolnilo, in šolske oblasti so bile upravičene, zahtevati tozadevno poročilo». — Društvo «Svobodna šola» se baje tudi tej razsodbi ne namerava ukloniti, ker samoočebni umevno lahko pričakuje, da bi ji cerkvena oblast poslala v šolo kakega hujšaka, ki bi uničil vse namene društva. Društvo namerava baje javiti oblastim, da ne ustanovi zasebnih šol, ampak zavod, v katerem bi se poučevali vsi predmeti izven verouka, torej nekaj «hišni pouk».

x Iz krščansko-socialnega tabora. Boji v krščansko-socialni stranki se neprenehoma množe. Axmanu se očita, da je pred desetim leti, ko je bil še načelnik zbora trgovskih pomočnikov, 24.000 kron pomočniškega premoženja porabil za svojo volitev. Tudi Biellohaweck jih dobiva vedno več pod rebra. V Verganijevem „Deutsches Volksblatt“ mu očita krščansko-socialni ključavničar Stribel, da je falsificiral poročilo o nekem shodu in zaključuje članek s sledečimi besedami: „Podpisani Vas, deželni odbornik Herman Biellohaweck, vsled tega imenujem obrekovalca. Obdolžitev obrekovanja je očitaneje nemoralnega dejanja, katerega ne more na noben način trpeti človek moralnih nazorov, najmanj pa človek na javnem mestu. Pozivljam Vas torej, da me tožite in Vam bom v sodnijski dvorani dokazal, kar sem Vam očitil.“ — Med krščansko-socialnimi volilci je vsled teh afer velika razburjenost, ki se kaže tudi na mnogih javnih shodih.

x Stroški Luegerjevega pogreba. Na zadnji seji dunajskega občinskega sveta je prišlo do hudih spopadov med krščansko-socialno večino in socialistično ter liberalno opozicijo. Mestni svet je namreč predlagal, naj bi se odobrili stroški dr. Luegerjevega pogreba, ki ne znašajo nič manj ko 69.000 kron. Opozicija je samoočebni umevno zoper tako izmetavanje denarja odločilo nastopiti. Prišlo je celo do dejanskih spopadov, nakar je večina soc. dem. obč. svetovalec Schulmeierja in Skareta iz seje izključila. Nato so sinovi «boga vzemi» predlog mestnega sveta odobrili.

x Ehrlich 606. Tako se imenuje arzenov preparat, ki ga je iznašel sloveči profesor medicine dr. P. Ehrlich v Frankfurtu, za injekcijo sfilitičnim bolnikom. Bosanski časopisi poročajo, da se je 3. t. m. v sarajevski deželni bolnišnici že v stotem slučaju rabil ta preparat; uspehi so naravnost neverjetni. Sfilitični procesi izginejo takorekoč pred očmi opazovalca. Najbolj razširjeni terciarni tvor, bolezn v očeh in grlu izginejo za nekoliko dni, istotako odpadejo tudi kraste. Dva dni po injekciji se ne more niti več mikroskopično določiti, da je bila v bolnih delih kdaj sfilis. — Presoditi se seveda sedaj še ne more, če je učinek preparata trajen. Na vsak način pa je storila medicina z Ehrlichovim preparatom velikanski korak naprej.

Sodrugi, somišljeniki! Zahajajte le v take gostilne, kavarne in brivnice, kjer je na razpolago Vaše glasilo. . . Agitirajte „Rdeči Prapor“! povsod za

Dopisi.

Zagorje ob Savi. Zagorsko narodnjaštvo, oziroma njegovi dopisniki v «Slovenski Narod» in neodvisno cunjo, ki nosi ime «Jutro», so zopet začeli napadati zagorske socialiste. Posebno so jim v zadnjem času na poti sodrugi pri rudniški godbi. Ta gospoda, ki ima dovoljkrat polna usta socialno-demokratskega terorizma brez dokazov, hoče namreč terorizirati rudniško godbo, ki noče narodnjaki gospodi igrati brezplačno. Narodnjaki so namreč imeli vedno to navado, da so vabili to godbo na svoje zabave, končno pa bi bili najrajši imeli, da jim ne bi ničesar računali. Vse jim je bilo preveč, tako da so končno le rekli naši sodrugi, da ne grede tej gospodi delati tlake; to pa je bilo seveda narodnjakom zadosti in sedaj napadajo godbo in njenega kapelnika prav po liberalno. Izkušata se namreč dopisnika v «Jutru» in «Narodu», kateri bi bil bolj barabski s svojo žurnalistiko.

Iz štranke.

o Socialno-demokratska stranka v Bosni in Hercegovini je imela prve dni tega tedna svoj drugi zbor v Sarajevu. Zunanje stranke so zastopali: Češko sodrug Němec, nemško-avstrijsko Winarsky, hrvaško Juraj Demetrovič, srbsko (iz kraljevine) Topalović, ogrsko Tarczai. Naša stranka, ki je bila to pot preprečena poslati svojega zastopnika, je brzojavno pozdravila zbor. V nedeljo popoldne je bil velik shod, na katerem so govorili vsi zunanji zastopniki. V ponedeljek je zbor protestiral proti slovanskemu kongresu v Sofiji, ki ni kongres slovanskih narodov, ampak slovanskih kapitalistov.

Zadnje vesti.

Avstrijsko srbska trgovinska pogodba. Belgrad, 13. julija. Pegajanje radi trgovinske pogodbe med Avstro Ogrsko in Srbijo je toliko dozorelo, da se je dosel spoznam o vseh važnejših vprašanjih in je torej nedvomno, da se bo pogodba sklenila brez težav.

Papeževa enciklika na Ogrskem. Budimpešta, 13. julija. Klerikalni krogi so vsled razglasitve beromejske enciklike in vsled interpelacij, ki so vložene radi tega, zelo poparjeni. Klerikalno časopisje zagovarja nadškofa, češ, da takrat, ko je publiciral encikliko, še ni bil znan papežev preklic.

Ogrski državni zbor. Budimpešta, 13. julija. Vlada je vložila v državnem zboru načrt, ki jo pooblašča, da sme najeti 560 milijonov kron posojila.

Klerikalci pri rimskih volitvah. Rim, 13. julija. Papežovo glasilo «Osservatore Romano» naznaja, da «katoličanom» ni dovoljeno udeležiti se političnih volitev, ki bodo v kratkem v prvem rimskem okraju.

Zarota na Turškem. Carigrad, 13. julija. Pri tajni reakcionarni družbi, ki je bila pred kratkim aretirana, so baje našli seznam mladoturkov, katere so zarotniki obsodili na smrt. Tri zarotnika so zobet zaprli.

Francoška volilna reforma. Pariz, 13. julija. Komisija, ki se ima posvetovati o načrtu novega volilnega reda za parlament, je že sestavljena. V komisiji imajo pristaši proporcionalnega sistema večino.

Volitve v Holandiji. Haag, 13. julija. V prvo gosposko zbornico je izvoljenih 32 klerikalcev in 18 liberalcev.

Strokovni pregled.

Prvi strokovni zbor na Goriškem

bo v nedeljo, 17. julija ob 3. popoldne v prostorih Delavskega Doma, Gorica, Via Tre Re 16.

Dnevni red:
1. Konstituiranje zbora.
2. Poročilo o strokovnem zboru, ki je bil v Trstu dne 12. in 13. junija.
3. Volitev strokovne komisije za Goriško.
4. Eventualnosti.
Vse strokovne organizacije na Goriškem so naprošene, da gotovo pošljejo svoje zastopnike na ta prvi zbor. Sklicatelj.

Zidarji iz Gorice in okolice so vabljeni na zidarski shod, ki bo v nedeljo dne 17. t. m. ob 10. dopoldne v Delavskem Domu, Via Tre Re 16 s sledečim dnevnim redom:

1. Ustanovitev podružnice avstrijske zveze zidarjev.
2. Volitev odbora.
3. Raznoterosti.
Naproseni so vsi zidarji, da se gotovo udeležijo tega strokovnega shoda.

Shodi.

Soyodnje. V nedeljo, 10. t. m. ob 10. dopoldne je bil na dvorišču gostilne g. Kodermača jako dobro obiskan shod pod predsedništvom sodruga Coticča. Govoril je sodrug Elbin Kristan iz Ljubljane o delovanju državnega zbora in o sedanjem političnem položaju. Govor je trajal skoro dve uri, a poslušalci so mu kljub veliki poldnevni vročini sledili z vidnim zanimanjem in z glasnim odobravanjem. Na predlog sodruga dr. Dermote je bila na koncu soglasno sprejeta sledeča resolucija:

Po sprejetem poročilu sodr. Elbina Kristana o sedanjem političnem položaju odobrava jo zborovalci delovanje soc. dem. poslancev v državnem zboru in jim izrekajo svoje popolno zaupanje; obsojajo odločno obstrukcijsko taktiko slovanskih meščanskih strank, osobito slovanskih poslancev, ker je nesmiselna in nasprotuje naravnost vsem političnim in kulturnim interesom slovenskega ljudstva.

Svojim čitateljem priporočamo, da se ozirajo na take tvrdke, ki inserirajo v našem listu.

Socialni pregled.

Mezdno gibanje lesnih delavcev v Ljubljani.

Pred tremi leti je bil v ljubljanski lesni industriji boj, kakršnega do tedaj Ljubljana ni poznala. Vzroki boja so bili čisto navadni. Narasčajoča draginja živil, draga stanovanja, predolg delovni čas i. t. d. In le svoji dobri strokovni organizaciji so imeli lesni delavci zahvaliti, da so po dolgih devetih tednih boja zmagali.

Ta dolgotrajni boj za večji kosček kruha se je končal z delovno pogodbo, ki so jo vzajemno sklenili na eni strani zastopniki delavcev, na drugi strani pa posestniki mizarstev podjetij v Ljubljani. Delovna pogodba, ki je datirana z dnem 8. avgusta 1907 in je bila sklenjena na tri leta, je potekla z dnem 1. julija 1910.

Mizarji in strojni delavci so tekom teh treh let izprevideli, da je dobra delovna pogodba velike važnosti ne le za delavce, temveč da vpliva blagodejno na razvoj vse industrije. Dokaz temu je, da sta se dve manjši mizarstvi delavnici izpremenili v tovarniška podjetja s stroji, in ne glede na veliko podjetje »Produktivne zadruga ljubljanskih mizarjev« se je tekom pogodbenega časa ustanovilo še eno popolnoma novo tovarniško podjetje.

Naravno je, da so si rekli lesni delavci, da se mora delovna pogodba ob poteku zopet obnoviti, in ker je postalo delavčev življenje tekom pretekle dobe zopet znatno težavnejše, je razumljivo, da so stali na stališču, da mora biti nova pogodba boljša od stare.

Točka deseta stare pogodbe se je glasila: »Ta pogodba velja do 1. julija 1910, torej za tri leta, in se morata obe stranki najkasneje mesec dni pred pretekom sporazumeti, ali se ta pogodba ponovi ali pa, da se nadomesti z drugo.«

Ker ni bilo pričakovati, da bi gg. podjetniki odpovedali pogodbo, nasprotno, ker je vse kazalo, da žele, da bi nastal brezpogodbeni čas, s čimer bi bila za 9 $\frac{1}{2}$ urni delovni čas, ki so ga imeli delavci, nastala največja nevarnost, so se delavci sami lotili te naloge.

Storili so to potom načelstva svoje zveze. Zvezino načelstvo je na podlagi sklepa ljubljanske skupine poslalo vsem gg. posestnikom mizarstev delavnic v Ljubljani in okolici dopis z naslednjo vsebino:

Dunaj 27. maja 1910.

Gospodu N. N.

Vaše blagorodje!

Podpisana zveza kot zastopnica pomočnikov, vposlenih v lesni industriji v Ljubljani in okolici, si dovoljuje s tem upozoriti Vaše blagorodje, da poteče kolektivna pogodba z dne 8. avgusta 1907, ki je bila obojestransko sklenjena in podpisana, dne 1. julija 1910.

Ker točka X. omenjene pogodbe določuje, da se imata oba pogodbeni dela mesec dni pred potekom zediniti, ali se obnovi ali pa nadomesti z drugo, menimo, da ravnamo v obojestranskem interesu, ako naprošamo Vaše blagorodje za tozadevno izjavo tekom 8 dni po sprejemu tega dopisa, ki naj se naslovi na strokovno tajništvo, Ljubljana Šelenburgova ulica št. 6/II, katero pooblašamo z zastopstvom podpisane zveze.

Da se omogoči potrebni dogovor gospodov podjetnikov na eni, na drugi strani pa pogajanje z zastopniki pomočnikov, smo vposlali dopise enake vsebine vsem gg. podjetnikom, ki so podpisali omenjeno pogodbo.

V nadi, da tudi Vaše blagorodje goji željo, da se dosedanje dobro razmerje nadalje ohrani, in da rešite naš dopis v ugodnem zmislu, beležimo

s velespoštovanjem

za Zvezo lesnih delavcev avstrijskih

Alojzij Smid,
zapisnikar.

Tomaž Mrkviča,
predsednik.

Ko se se odposlali ti dopisi, je nastala daljša pavza. Ne smemo pozabiti pri tem, da je bil katoliški »Slovenec« tisti, ki je to pavzo prekinjal. V svoji »krščanski« ljubezni je namreč spuščal prav po jezuitsko zavite kratke notice, s katerimi je poskušal mizarje in strojne delavce v javnosti obrekovati.

Natvezoval je svojim čitateljem, da prete lesni delavci s strikom. Kakor je iz navedenega dopisa razvidno se je »Slovenec« očividno namenoma lagal. Toliko za danes.

Rectus.

Raznoterosti.

† Panamski prekop bo, kakor poroča stavbno vodstvo, 1. jan. 1911 izročen prometu.

† Klerikalni vandali. V noči od torka na sredo so v mestu Surènes (departementu Seine na Francoskem) klerikali polili spomenik Emile Zolov z žvepleno kislino in ga sploh tako poškodovali, da se ne bo dal popraviti.

† Maščevanje za Liabeuf. Pred kratkim je bil obglavljen v Parizu mladi Liabeuf, ki je ubil redarja in ranil štiri druge redarje radi tega, ker je bil prej enkrat zaprt radi sumnje, da se pusti vzdržavati od zloglasnih žensk. Sedaj hočejo drugi maščevati Liabeufa in zadojč je ranil 18 letni delavec v Parizu redarja in zraven povedal, da se bodo tudi drugi maščevali.

† Bojkot alkohola oziroma žganja, ki ga je lani razglasila socialna demokracija v Nemčiji rodi lepe sadove. Konzum žganja je padel od oktobra 1909 do maja 1910 za 28%, pridelovanje v istem času za 13%.

† Parnik zgorel. Parnik »G and R quiblic« z 200 pasažirji na krovu je začel goriti. K sreči so bile razne ladje v bližini, ki so pasažirje rešile.

† Požar. V Almeno blizu Bergamo je začelo goriti stopnišče vile Malvianijeve. V drugem nadstropju je stanovala družina, oče, mati in šest otrok. Rešiti se niso mogli, ker so stopnišče gorele. Vsi so zgoreli razun matere, ki je skočila skozi okno in se ubila.

† Strah pred zakonom. Neki mladi mož iz Hoehra v Westerwalde je stal nedavno pred civilnim uradom s svoje nevesto, da bi se poročil. Ko bi pa bil imel reči besedo »da«, je — zbežal. Nevesta je omedlela in poroka se je moralno preložiti. Dozdaj še niso našli »ubeznega« ženina.

† Profesor — trgovec s dekleti. V San Franciscu so zaprli znamenitega vseučiliškega profesorja v Kaliforniji, Jožefa Hidalga, ker je težko osumljen trgovine z mladimi dijakinjami.

† Strašen čin blazne. V blaznici v Elbi na Španskem je ponoči neka 37 letna Marija Gina vdrla iz svoje samotne celice v skupno spalnico in tam zadavila tri speče ženske. Šele na krik drugih žensk so prihiteli strežniki in blazno morilko zvezali.

† Parnik »Federice« pogrešajo. Ta parnik vozi iz Indije 70 000 vreč riža za reški riževni mlin. Pogrešajo ga že teden dni.

?

I KO

?

120

Varujte se

ponaredb,

ki niso »FLORIAN« in zdravju ne koristijo!

FLORIAN

Kdor vživa,
Zabi težav;
Danes vesel je,
Jutri bo zdrav!

Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Postavno varovano.

Na novo sezidana pekarija

na prometnem kraju v Trbovljah, Spod. Štajersko, se da takoj v najem.

Več se izve pri las'niku Ivanu Vincencu Komatu, krojaškemu mojstru v Trbovljah. 5-1

Kavarna

'Unione' v Trstu

ulica Caserma in Torre Blanca

se priporoča.

Našim somišljenikom priporočamo:

Ilirija in Praxin kremo

za čevlje.

Ciril in Metodovo vazelino in

vazelino z mednarodno znamko Ciril-Metoda

ter Polerin čistilo za kovine.

Te predmete izdeluje domača tvornica kemičnih izdelkov

Golob & Volk, Ljubljana. 52-26

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

registrovana zadruga z omejeno zavzeto

s sedežem v Ljubljani, Marije Terezije cesta 11 (Kolizej).

Zaloga pohištva lastnega izdelka

in tapetniškega blaga.

Izvršuje vsa mizarstva stavbna dela.

Fastna tovarna na Glincih pri Ljubljani.

Ljudski vrt

v gozdu poleg hotela »Tivoli«

se priporoča sl. občinstvu ter naznanja, da se toči

belo in črno pivo po 24 v vršek

vino pa po 20 vin. četrta litra.

Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago

po zmernih cenah.

Ivan Kenda

restavratel.

Prvi kranjski pogrebni zavod

FR. DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica šte. 10.

Ustanovljen leta 1888. 26-9 Telefon šte. 97.

Prevzemajo se pogrebi, prevažanja z vozom in po železnici in oskrbujejo se tudi pogrebov se tičeče stvari v Ljubljani po najnižjih cenah. Imitirane kovinskolesne krste lastnega izdelka. Velika zaloga kovinskih krst v vseh velikostih s primerno opravo. Oskrbujejo se sveži in suhi cvetlični venci s primernimi trakovi z napisom in brez napisa.